



De pagina met Dappere Jan, anti-Duits van toon, door Vandersteen geïllustreerd en ondertekend WIL, bij de 60e verjaardag van Jan Meuwissen in 1943. Een tot nu toe geheel onbekende tekening van Vandersteen!



Wat een vondst, die unieke nummers van *Bravo!* We kunnen stiekem meekijken achter de schermen van een bijzondere redactie en krijgen enig inzicht in het intieme denken en doen van onze landgenoten in de bewogen jaren veertig van vorige eeuw. De nieuwe informatie die we in handen kregen vanuit deze onverwachte bron stemt tot nadenken. Wat betekent dit voor het onderzoek naar de activiteiten van sommige bekende namen tijdens Wereldoorlog II? Wellicht is het laatste woord over deze pas ontdekte pagina's nog niet gezegd, maar wij maken toch een eerste analyse over de impact van deze periode op het leven van Willy Vandersteen.

Vandersteen hield van een verzetje

DOOR PATRICK VRANKEN EN JEAN SMITS

In BSM nr 51 startte onze reeks over *De voorzichtige Vandersteen*, met als afsluiter het spraakmakende *Dossier 40-45 Belgische tekenaars tijdens WOII* in BSM 59, waarin ook aflevering 5, over Willy Vandersteen tijdens en na de bezetting. Ondertussen zijn we 10 jaar verder en verscheen dit voorjaar, na *De Bruegel van het beeldverhaal*, eindelijk een tweede biografie over Vlaanderens grootste stripauteur, Willy Vandersteen. Weliswaar onder de titel *Studio Vandersteen, kroniek van een legende* schetst auteur Ronald Grossey een portret van de grootmeester op basis van interviews met medewerkers en kennissen. Eindelijk leert iedereen Willy Vandersteen kennen als een bon-vivant, die graag een glas whisky dronk, altijd een pakje sigaretten bij de hand had en die niet alleen tijdens zijn vaste uitgangsavond graag een oog wierp op het vrouwelijk schoon. Daarenboven blijkt hij in zijn gloriëdagen zeer begaan geweest te zijn met het welzijn van zijn trouwe werknemers.

Dankzij het verhaal van de Onbestaande Bravo's kunnen we een steentje bijdragen aan dit menselijker beeld en zelfs een mogelijke verklaring geven voor Vandersteens levenswandel, want de parallel met Jan Meuwissen is vlug getrokken. Als we whisky vervangen door jenever en sigaretten door sigaren, klopt het plaatje perfect. Het is duidelijk

dat Jan Meuwissen een grote indruk heeft nagelaten op de jonge Vandersteen.

Nog een frappante wetenswaardigheid: in de moeilijke oorlogstijden waren zijn twee belangrijkste werkgevers naamgenoten maar merkwaardig genoeg geen familie van elkaar. Vandersteen was in vaste loondienst bij de Nationale Landbouw- en Voedingscorporatie (NLVC), onder leiding van Piet Meuwissen. Hij verzorgde er allerhande illustraties voor diverse tijdschriften en kwam zo via-via in contact met Bert Peleman en de redactie van het weekblad *Bravo!* Beide contacten zouden leiden tot andere publicatiemogelijkheden.

WIE WAS KAPROEN?

Het was een vraag die tot voor een tiental jaar geleden alleen in verzamelaarsmiddens gesteld werd, en zowel strippenfans als fanatici van WOII boeide. Maar niet meer dan dat. Niemand was in het onderwerp geïnteresseerd en zeker de publieke opinie niet. Het zwarte verleden was vakkundig begraven en bestond officieel niet meer. Tenzij bij speciale gelegenheden, zoals op een stripbeurs in Leuven zo'n 15 jaar geleden. Iemand hield *Zoo zag Brussel de Dietsche militanten* onder onze neus, met de opmerking: "ze zeggen dat Vandersteen dat gete-